

STICHTING IN ARCADIË

Jaarverslag 2013

Inhoud

Voorwoord	2
Organisatie	3
Projecten 2013	4
Kennisoverdracht en Kenniscentrum	7
Financiën	11

Voorwoord

2013 was in veel opzichten een transitiejaar voor Stichting In Arcadië waarin gedurende het jaar een nieuwe koers werd uitgezet. In 2013 werd een licht financieel verlies geleden, welke in cijfermatig opzicht terug te vinden is in de jaarrekening, dat opgevangen werd uit de eigen reserves. Het team van Stichting In Arcadië heeft gewerkt aan vele interessante projecten in binnen- en buitenland, welke zijn na te lezen op onze website www.stichtinginarcadie.nl. Een beknopt overzicht is te vinden onder het hoofdstuk projecten 2013.

De kennis over groen erfgoed is dankzij onze historische onderzoeken verder toegenomen en uitgedragen en ook de instandhouding ervan werd gediend middels planvorming en (begeleiding van de) uitvoering gebaseerd op historische gegevens en waardstelling.

We danken onze opdrachtgevers en bezoekers van het studiecentrum voor hun vertrouwen.

Organisatie

Medewerkers

Mr. Drs. L.E.L. Kusters, directeur	0,8 fte
Ir. P. Verhoeff landschapsarchitect bnt	0,9 fte
Drs. R.H.M. van Immerseel historicus	0,8 fte

Vrijwilligers

K. Neukirchen (administratie en financiën)
Ing. J. Koenen (inventarisatie ansichtkaartencollectie)

Stagiairs

MA N. Wijsbek (historisch onderzoek)
Ing. M. Bos basc. (planvorming)
E. Ottevanger, studente TU Delft

Raad van Toezicht

Prof. ir. E.A.J. (Eric) Luiten – voorzitter
M.C. (Marian) Lenshoek-Smeets
Drs. S.R. (Sjoerd) de Witte

Huisvesting kantoor en studiecentrum

't Zand 44
3811 GC AMERSFOORT
033-4480035
info@stichtinginarcadie.nl

Projecten 2013

In 2013 heeft de in 2012 ingezette verbreding van het werkveld van Stichting In Arcadië doorgezet. Naast de particuliere buitenplaatseigenaren betreft dit institutionele eigenaren, vastgoed vermogensbeheerders, rentmeesters, rijksoverheid, provinciale overheden en lokale overheden. Bovendien is er een duidelijke doorzetting van de tendens in de verbreding van het werkkerrein. Naast onderzoek en planvorming voor tuinen en parken bij buitenplaatsen werkte Stichting In Arcadië in 2013 aan religieus groen erfgoed en militair groen erfgoed. Naar verwachting zal deze verbreding zich in 2014 verder doorzetten. In 2013 heeft Stichting In Arcadië aan de onderstaande projecten gewerkt.

Projecten

Stichting In Arcadië de onderstaande betaalde werkzaamheden verricht voor institutionele en particuliere opdrachtgevers en (rijks)overheden.

Project	plaats	omschrijving	opdrachtgever
Appeltern, Huis	Appeltern	Advies tbv gebruik bouwhuizen	particulier
Avegoor	Ellecom	Historisch onderzoek en waardestelling	Green real estate bv
Avegoor sporthal	Ellecom	Historisch onderzoek	Walvoort vastgoed bv
Begraafpl. Groenesteeg	Leiden	Haalbaarheidsonderzoek	Hermon erfgoed
Bennebroekbos	Bennebroek	Herstelplan parkaanleg zichtheuvel	Landschap Noord-Holland
Beresteijn	Voorschoten	Historisch onderzoek en visie parkherstel	Amvest
Beukenrode	Zeist	Historisch onderzoek	Sint Augustinus Stichting
Bleijenbeek, ruïne	Afferden	Historisch ond. en haalbaarheidsstudie	St Kasteelruïne Bleijenbeek
Brabantse Wal	Hoogerheide	Inschrijving op bidbook Prov N-Brabant	Gemeente Woensdrecht
Bunswaard, steenfabr.	Beuningen	Schetsontwerp terreininrichting	BOEi
Clemenskerk	Hilversum	Ontwerp herinrichting kerktuin	BOEi
Dalstein	Rheden	Historisch onderzoek, waardestelling en toekomstvisie	Gemeente Rheden
Djoerang	Zoelen	advies tuinrichting	Fam. van Everdingen
Duin en Daal	Bloemendaal	NSW-advies/registerbeschrijving	Particulier
Elswoutshoek	Overveen	second opinion nieuwbouw	Particulier
Hoevens, De	Alphen (N.-Br.)	historisch onderzoek en waardestelling	Particulier
Hofje van Hogelande	Den Haag	historisch onderzoek, waardestelling ontwerp	St. Hofje van Hogelande
Hoosden	St. Odilienberg	Advies restauratie	Particulier
Kruisdijkschans	Aardenburg	hoofdstuk boek schrijven	Het Zeeuwse Landschap
Larenberg	Laren	Expertise m.b.t. servituut zichtas	Particulier
Leemcule	Dalfsen	historisch onderzoek	particulier
Loenersloot	Loenersloot	ontwerp en advies Engels werk	Het Utrechts Landschap
Middachten	De Steeg	Ontwerp nieuwe publieksparkeerplaats	Landgoed Middachten
Nederhorst (Kasteel De)	Nederhorst	Herinrichting voorplein	Particulier
Nijenhuis, Het	Diepenheim	Ontwerp restauratie Moestuin	Landgoed Nijenhuis en Westerflieer bv
Oldenhof, de	Vollenhove	Onderzoek en advies laanbeplanting	Overijssels Part. Grondbezit
Olterterp	Beetsterzwaag	advies bescherming	Amvest
Otterspoor	Maarssen	Onderzoek en Advies NSW-rangschikking	Particulier
Paleis Soestdijk	Baarn	Deelname workshop herbesteming	Rijksgebouwdienst
Paterstuin Roosendaal	Roosendaal	historisch onderzoek, waardestelling en advisering mbt planuitwerking	Gemeente Roosendaal
Rusland	St. Petersburg	Advisering Zomertuin en lezing congres	Rijksdienst Cultureel Erfgoed
Scherpenzeel, Landgoed	Scherpenzeel	historisch onderzoek en waardestelling	St. Landgoed Scherpenzeel / Gelders Landschap & Kasteelen
Scherpenzeel, Landgoed	Scherpenzeel	eindredactie en uitgave boek	St. Landgoed Scherpenzeel
Sterreschans, Overplaats	Nieuwersluis	advisering en ontwerp	Particulier
Villa Klooster Hulsbergen	Hattem	advies tuinaanleg	Particulier
Villa Maaszicht		Onderzoek en Advies NSW-rangschikking	Particulier

Vilsteren	Vilsteren	Advies uitvoering beheerplan	Landgoed Vilsteren
Wester-Amstel	Ouderkerk a/d Amstel	Herstel zichtassen	St. Arcadisch Wester-Amstel
Zelle	Hengelo Gld	Ontwerp tuinaanleg huiseiland	Landgoed Zelle bv
Zelle	Hengelo Gld	Begeleiding laanherstel	Landgoed Zelle bv

Kennisoverdracht & Kenniscentrum

In 2013 hebben de medewerkers van Stichting In Arcadië middels workshops, lezingen, (gast)colleges en publicaties hun kennis over groen erfgoed uitgedragen. Aandacht voor en bewustwording van monumentaal groen bij de politiek en het grotere publiek werd gegeneerd door Stichting In Arcadië in het tijdschrift Arcadië. Bovendien heeft Stichting In Arcadië een belangrijke bijdrage geleverd aan de verdere professionalisering van het vakgebied middels de implementatie van de landelijke *Richtlijnen Tuinhistorisch Onderzoek*.

Studiecentrum

Het studiecentrum bestaat uit bibliotheek, documentatie, foto- en kaartmateriaal en archief.

Het studiecentrum is in 2013 op afspraak open geweest voor derden. Hiervoor is in bescheiden mate gebruik gemaakt.

De collectie is intensief geraadpleegd door de medewerkers van Stichting In Arcadië. In diverse publicaties door derden en medewerkers zijn afbeeldingen gebruikt uit de collectie.

Schenken

In 2013 is de collectie uitgebreid met de kasteel- en buitenplaatsbibliotheek en ansichtkaartenverzameling van de heer Willemsen (+) en diverse kleinere schenkingen van particulieren. De gehele collectie, op deze nieuwe aanwinsten na, is nagenoeg in Adlib ingevoerd op: titel, auteur, jaar van uitgave, uniek nummer (met collectieaanduiding, b.v. PHB) en plaatsingscode.

In 2013 heeft Stichting In Arcadië een gift gekregen van € 4.000,00 van New Lake 19 BV. Deze gift is aangewend om het voorwerk voor het Nederlandse Kassenboek mogelijk te maken (zie hieronder).

Kassenboek

Nederland stond aan de wieg van de ontwikkeling van kassen in de 17de eeuw en nu nog behoort Nederland tot de grootste kassenbouwers ter wereld. Sinds 1998 heeft de Werkgroep historische kassen, die bestaat uit voornamelijk medewerkers van de Rijksdienst, een schat aan gegevens verzameld. De inzet van vele deskundigen in het land, als auteur maar ook als adviseur, staat borg voor een breed spectrum aan informatie. Stichting In Arcadië heeft in 2013 voorwerk verricht om samen met de werkgroep Kassen en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed het standaard werk over kassen in Nederland uit te geven. Naar verwachting zal de publicatie in 2014-2015 verschijnen. Stichting In Arcadië heeft dit voorwerk kunnen verrichten dankzij een gift aan de ANBI-instelling.

Partner provincie Gelderland

In 2013 is Stichting In Arcadië aangemerkt als partner voor de uitvoering van uw programma "Gelderland Cultuurprovincie" zoals verwoord in de Contourennota en het bijbehorend cultuurprogramma van de provincie Gelderland.

Oprichting 'Vakgroep groen erfgoed'

In 2013 heeft Stichting In Arcadië (in de persoon van Peter Verhoeff) deel genomen aan een aantal bijeenkomsten inzake de oprichting van een 'Vakgroep groen erfgoed'. Samen met vakgenoten op het gebied van historische tuinen en parken is gediscussieerd over de oprichting van een brancheorganisatie, die de belangen van de professionele vakbeoefening behartigt. Dit in navolging van de Vakgroep bouwhistorie en Vakgroep archeologie. Stichting In Arcadië ziet de noodzaak van de oprichting van deze branche organisatie in en steunt het initiatief van harte omdat deze de verder professionalisering van het vakgebied bevordert. Inmiddels hebben de plannen concrete vormen aangenomen en is de 'Vakgroep Groen Erfgoed' in oprichting.

Publicaties

Ronald H.M. van Immerseel, 'De Kruisdijkschans; fort, buitenplaats en boerderij', in N. van den Berg en K. van Veggel, *Kruisdijkschans in oude glorie hersteld* (Groede 2013), 29-57.

R.H.M. van Immerseel (red.), *Verhalen van Scherpenzeel. Een bloemlezing uit de geschiedenis* (Amersfoort 2013)

Huibert Schijf en Ronald van Immerseel, 'De Utrechtse notabel Herman Royaards van Scherpenzeel (1826-1898). Zijn functies, bezittingen en nalatenschap' in R.H.M. van Immerseel (red.), *Verhalen van Scherpenzeel. Een bloemlezing uit de geschiedenis* (Amersfoort 2013), 63-84.

Inge Breedveldt Boer, Willem van den Ende, Jörg Franken en Ronald van Immerseel, *Vredenoord. Nog een parel aan de Vliet*. Stichting Rijswijkse Historische Projecten (Rijswijk 2013)

Ronald van Immerseel en Nina Wijsbek, 'Landgoed Baest. De parel van het Groene Woud', in *Arcadië. Alles over particuliere historische buitenplaatsen*, 5e jg. nr. 10 (2013), 8-13

Korneel Aschman en Ronald van Immerseel, 'Oranjes in het groen' in *Tuinjournaal. Periodieke uitgave van de Nederlandse Tuinenstichting*. Jaargang 30, nummer 2 (juni 2012), 10-13.

Uitgaves door Stichting In Arcadië

R.H.M. van Immerseel (red.), *Verhalen van Scherpenzeel. Een bloemlezing uit de geschiedenis* (Amersfoort 2013)

(Gast)docentschappen over groen erfgoed

Ronald van Immerseel gastcollege TU Delft
docent HAS Leergang Groen Ruimtelijk Erfgoed ('s-Hertogenbosch)

Peter Verhoeff docent TU Delft
docent HAS Leergang Groen Ruimtelijk Erfgoed ('s-Hertogenbosch)

Lezingen, workshops en symposia

Peter Verhoeff:

Datum	locatie	event	onderwerp
21 juni 2013	Baarn	rondleiding	Afd. Vastgoed Rijkgebouwendienst door park Paleis Soestdijk
5 sept 2013	Arnhem	lezing	Symposium en lustrum viering Gilde der Tuinbazen
14 sept 2013	Ellecom	rondleiding	Landgoed Avegoor ihkv Open Monumentendag
17 sept 2013	Baarn	workshop	Herbestemming Paleis en Paleispark Soestdijk
13 nov 2013	Spankeren	boekpresentatie	<i>De marken van de gemeente Rheden</i> /John Striker

Bijzonderheden:

5 juni–9 juni 2013	Dienstreis Rusland, advies Zomertuin, deelname en lezing op congres Petrine cities i.s.m. Willem Zieleman (Nationaal museum Paleis het Loo) en Marieke Kuipers (RCE)
19 juni 2013	Loenersloot, tv opnames Programma Max-monumentaal op Loenersloot

Ronald van Immerseel:

Datum	locatie	event	onderwerp
30 jan. 2013	Aardenburg	lezing	De geschiedenis van de Kruisdijkschans
10 feb. 2013	Den Bosch	college	Onderzoek naar huistorisch groen

5 april 2013	Maartensdijk	lezing	De geschiedenis van Eyckenstein
25 april 2013	Delft	college	Guidelines gardenhistorical reserarch
31 mei 2013	Heiloo	lezing	Iconografisch beeldprogramma van de tuinbeelden op de Nijenburg

Bijzonderheden:

19 juni 2013	Loenersloot, v opnames Programma Max-monumentaal op Loenersloot
2013	Voorzitter Platform Kastelen en Buitenplaatsen in Zeeland
2013	Bestuurslid Kastelenstichting Holland en Zeeland
2013	Adviseur van het bestuur van de Stichting Vrienden particuliere Historische Buitenplaatsen
2013	Redacteur tijdschrift <i>Arcadië</i>
2013	Redactielid tijdschrift <i>Tuinjournaal. Periodieke uitgave van de Nederlandse Tuinenstichting</i>
2013	Bestuurslid Stichting Vrienden van Eyckenstein

Financiën

2013 is in financieel licht negatief afgesloten.

In 2013 is een schenking gedaan aan de ANBI-instelling gedaan.

Voor een cijfermatig overzicht kan de jaarrekening geraadpleegd worden.